

Kommunledningskontoret
Kommunfullmäktige

Datum:
2022-01-27

Diarienummer:
KSN-2022-00088

Handläggare:
John Hammar

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige 31 januari 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** de inlämnade interpellationerna får framställas och besvaras vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28 februari 2022.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om turistinformation i Uppsala från Lena-Maria Jansson (C)
- Interpellation om färdigställande av cykelväg mellan Bälinge och Uppsala stad förbi Ulva Kvarn från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om krisberedskap och civilförsvarsförmåga inom Uppsala kommun från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om informell styrning från Jonas Segersam (KD)
- Interpellation om Bäcklösabornas trygghet från Magne Björklund (V)
- Interpellation om centralrättade prov från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om Svinskinsskogen som möjligt naturreservat från Mattias Johansson (C).

Interpellation om turistinformation i Uppsala

Under sommaren har jag fått åtskilliga frågor från Uppsalabesökare om kommunens avsaknad av turistinformation och turistbyrå. Många har efterfrågat någon att fråga om vad som finns att se i Uppsala, eller vad som sker just den dag då de är på besök i kommunen. Då jag hänvisar till Destination Uppsalas hemsida får jag emellanåt svar som att personen inte äger en smartphone, inte har någon dator eller saknar wifiuppkoppling. Ofta får jag också till svar att de tittat på destinationsbolagets hemsida, men inte hittat den information de sökt. Sidan upplevs som rörig och svårnavigerad och den information som finns på sidan är ofta inaktuell. Detta gör att många besökare har svårt att få tag på information om Uppsalas sevärdheter, attraktioner och evenemang.

Med anledning av att jag i min vardag möter så många som upplever det som svårt och krångligt att hitta relevant information för sitt besök i Uppsala undrar jag om det genomförts någon utvärdering av effekterna av nedläggning av turistbyrån. Jag skulle önska att det fanns en jämförelse både med hur det var tidigare, men också med exempelvis Göteborg eller någon annan större svensk stad som har en fungerande turistbyrå.

Information till besökare och turister hör till det som säljer besöksmålet. Det personliga mötet ger ofta betydligt mer än information som i bästa fall finns tillgänglig på internet. Det som oftast frågas efter vid sidan av turistbyrå, är var man kan köpa souvenirer med Uppsalaanknytning. Inte heller det är lätt att svara på.

Med anledning av ovanstående frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S)

1. Har Uppsalas turistinformation utvärderats sedan turistbyrån lades ned?
2. Hur nöjda eller missnöjda är besökarna med den turistinformation som finns?
3. Hur ofta uppdateras Destination Uppsalas hemsida?
4. Planeras några åtgärder för att avhjälpa att hemsidan upplevs som rörig och svårnavigerad?

Lena-Maria Jansson (C)

Interpellation om färdigställande av cykelväg mellan Bälinge och Uppsala stad förbi Ulva Kvarn.

Bakgrund:

Socialdemokraterna, och Erik Pelling, har gått ut både via partiets hemsida och Uppsala kommuns kommunikationskanaler och sagt att den efterlängtrade cykelvägen längs Fyrisån förbi Ulva Kvarn nu ska färdigställas.

Socialdemokraterna har haft sju år på sig att göra mer än att återigen planera för att försöka färdigställa rekreationscykelvägen förbi Ulva Kvarn. Det är upprörande att Socialdemokraterna gör detta utspel inte ens ett år innan kommunvalet 2022 och ger sken av att det nu finns en lösning som är genomförbar.

Det har skrivits spaltkilometer om denna önskade cykelväg genom åren. Både statliga skattemiljoner och kommunala skattemiljoner har investerats i var sin ände av den önskade cykelsträckan. Varje försök har dock stoppats av framförallt Försvaret men även berörda markägare har föreslagit andra dragningar än dem som bland annat Socialdemokraterna önskar.

Följande citat finns från Pelling:

– Äntligen får vi till cykelvägen till Ulva. Med de här planerna sätter vi punkt för en långbänk. Här ska man både kunna cykelpendla och cykla på utflykt, säger Erik Pelling (S), kommunstyrelsens ordförande.

[Ny plan för cykelväg till Ulva - Uppsala kommun](#)

Så länge det inte finns en sträcka och en utformning av cykelvägen som Försvaret godkänner finns det inget utrymme för uttrycket ”äntligen”. Nu har också Försvaret kraftigt förstärkt sin närvaro i området vilket sannolikt gjort drömmarna om ett färdigställande av denna cykelväg ännu svårare.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Vilken dragning har den cykelväg ni nu avser gå fram med för att binda ihop de två delarna av den tänkta cykelvägen som redan finns?
- Hur mycket pengar har hittills lagts ner på detta cykelbaneprojekt? Jag vill att både kommunen och Trafikverkets kostnader ska redovisas.
- Har försvaret sagt ja till den sträcka som nu framställs?

- Vad säger berörda markägare om den sträcka som föreslås?

Stefan Hanna
Kommunalråd

Interpellation om krisberedskap och civilförsvarsförmåga inom Uppsala kommun.

Bakgrund:

Sveriges kommuner har sedan några år tillbaka fått ett ökat ansvar för Sveriges civilförsvarsförmåga. Det är ett viktigt uppdrag inte minst i ljuset av att Ryssland kraftigt flyttar fram sina maktambitioner och till och med hotar sina närliggande grannar. En väpnad konflikt mellan till exempel Ryssland och Ukraina och mellan Ryssland och de baltiska staterna skulle dessutom lätt kunna leda till nya starka folkvandringsströmmar mot Sverige.

Uppsala blir allt mer ett samhälle som är mycket digitaliserat och beroende av ständig elförsörjning. Det är viktigt att Uppsala kommun tar säkerhetsfrågorna kring elförsörjningen och IT-attacker på största allvar. "Bara" ett litet exempel på riskerna med ett allt för digitalt och elektrifierat samhälle är tillgången till betalningslösningar. Sårbarheten i betalningssystemen lyftes föredömligt av UNTs ledarsida nyligen kopplat till att vi allt mer lever i "det kontantfria samhället".

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

På vilket mätbart sätt har Uppsala kommun stärkt kommunens civilförsvarsförmåga under den nuvarande mandatperioden?

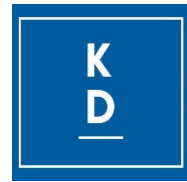
Vilka formella samarbeten med föreningsliv och näringsliv har kommunen skapat som en del av kommunens ansvar för en ökad civilförsvarsförmåga?

Har kommunen beredskap för en eventuell ny våg av människor som söker sig ifrån konfliktfyllda områden i vårt närområde?

Om Uppsala kommun får ett flyganfall med fokus på Ärna, har kommunen säkerställt att Uppsalaborna har skyddsrum att skydda sig i på ett acceptabelt sätt?

Har kommunen säkrat upp ett redundant elförsörjningssystem inom kommunen? Vad händer till exempel med fjärrvärmeförsörjningen och VA försörjningen om det vanliga elförsörjningssystemet slutar att fungera under 48 timmar?

Stefan Hanna
Kommunalråd

Interpellation om informell styrning

Jag har fått itutat i mig att politisk styrning ska ske genom politiska beslut och mål, som sedan är utgångspunkt för förvaltningarnas och myndigheternas arbete. Politiker bestämmer "vad" som ska göras och tjänstemän "hur" det ska göras. I Sverige har vi en tradition av självständiga ämbetsmän och myndigheter med hög integritet, och exempelvis ett förbud mot ministerstyre. Detta gäller även på kommunal och regional nivå där den politiska majoriteten styr genom beslut i fullmäktige och nämnder som sedan verkställs av de olika förvaltningarna. Kommunrevisionen har vid upprepade tillfällen under senare år påtalat att det funnits en otydlighet i kommunkoncernen runt gränserna mellan formell och informell styrning, något som man arbetat inom USAB med att komma tillrätta med.

I ett twitterinlägg uppmärksammade nyligen Mattias Lindberg att den miljöpartistiska (och socialdemokratiska) regeringen utövat informell styrning över statsägda Vattenfall i form av utbyte av styrelseledamöter för att få en kärnkraftsfientlig linje i bolaget. Som illustration används ett podd-avsnitt med MP:s energipolitiska talesperson Lise Nordin (<https://twitter.com/lindbergpolemik/status/1477744942227365889>).

Jag undrar därför hur miljöpartiet och den politiska ledningen i Uppsala kommun ser på informell styrning som en metod att styra kommunen. Som typexempel vill jag lyfta fram Gatu- och Samhällsmiljönämnden, och vänder mig därför till nämndens ordförande Rickard Malmström (MP) med denna interpellation.

Inom nämnden (liksom i flera andra nämnder) har det varit en omfattande diskussion om hur långtgående delegationen till tjänstemännen ska vara, eftersom många viktiga och stora beslut fattas av tjänstemän på delegation. Det gäller både investering och drift.

Det är ett fenomen att "obekväma" beslut i kommunens verksamhet döljs i omfattande och stora dokument, såsom mål och budget, investeringsplaner (för Gatu och Samhällsmiljönämnden är det ett omfattande dokument) och lokalförsörjningsplaner. I Utbildningsnämnden ingick exempelvis nyligen beslut om nedläggning av två förskolor i lokalförsörjningsplanen. När det gäller stora och långsiktiga beslut som utbyggnad av spårväg och utbyggnad i de sydöstra stadsdelarna har beslut fattats i lägre instanser och beslut i kommunfullmäktige i så stor utsträckning som möjligt undvikits. När det gäller konstmuséet fick dock nyligen Fredrik Ahlstedt (M) stöd av förvaltningsrätten när det gällde att beslut skulle fattas i kommunfullmäktige (om en tredjedel av fullmäktige så begär).

Inom GSN kan vi se detta fenomen då och då. Under förra mandatperioden kritiserades det kostsamma beslutet att riva upp gatstenen på Östra Ågatan för att cyklisterna skulle kunna cykla extra fort förbi gatuserveringarna på asfalt, då det togs av tjänstemän och av ordförande på delegation. Nyligen fattades beslut om att begränsa biltrafiken på Kungsgatan, då i GSN:s arbetsutskott på delegation.

I ovanstående exempel har jag mest tagit upp fall med delegerade beslut, alltså där beslut faktiskt fattats, antingen av tjänstemän eller politiker. En viktig del av denna interpellation gäller dock den styrning där beslut aldrig formellt fattas – eller där styrningen av delegerade beslut sker informellt. Om delegationsordningar på detta sätt "kringgås", eller politisk styrning sker utan att det är transparent och öppet för medborgarna så har vi ett demokratiskt problem. Jag vill därför ge GSN:s ordförande möjlighet att dementera att detta inte förekommer.

Med bakgrund av ovanstående vill jag fråga Rickard Malmström (MP), Gatu- och Samhällsmiljönämndens ordförande

- Anser du och den politiska majoriteten att politiska beslut ska fattas formellt, eller går det lika bra med informell styrning?
- Ser du ett problem att kontroversiella beslut i alltför stor utsträckning delegeras på ett sådant sätt att inte olika aspekter belyses på ett fullödigt sätt?
- Finns det en risk med ökade kostnader genom att styrningen sker informellt i stället för genom formella beslut där kostnadskonsekvenserna belyses tydligt?

Uppsala 2021-01-11
Jonas Segersam (KD)
Kommunalråd

Hur ska Bäcklösabornas trygghet säkras?

Det finns många skäl till att hamna i Uppsala. Vissa kommer hit för att påbörja en anställning och andra kommer hit för att söka lyckan. Vissa kommer hit för att underlätta umgänget med barnen och andra flyr hit från en partner som slagit dem. Vissa föds in i denna kommun och andra kommer hit som studenter.

Det är på grund av att vi vet att många har goda skäl att söka sig till Uppsala, som vi planerar nya bostäder och uppfyller vårt kommunala ansvar för bostadsförsörjningen. En sådan planering var området i östra Bäcklösa, som kommunen 2014 beslutade om och 2016 bekräftade. Bebyggelsen i Bäcklösa planerades med en annan prioritering än den vi idag arbetar fram. Då låg fokus på att utvidga bebyggelsen längs bägge sidor om Dag Hammarskjölds väg och på att bygga samman Gottsunda med Östra Bäcklösa och Ultuna. Idag vet vi att det inte är möjligt, då ett Natura-2000-område ligger som en mur mellan Bäcklösa och Gottsunda och då bebyggelsen i Ultuna kraftigt har begränsats till förmån för åker. Fokus har i stället hamnat i de Sydöstra stadsdelarna, där den större delen av fyrspårsavtalet ska förverkligas. Det område vi planerade i Bäcklösa har därefter blivit ett nutida satellitområde, där kopplingar till resterande stad är svaga och där infrastruktur är bristfällig även på sikt. Det leder i sin tur till att Bäcklösa uppfattas som oattraktivt och en väldigt malplacerad bebyggelse.

Under senare tid har mer och mer rapporter kommit ifrån Bäcklösa om social oro, nedskräpning och trångboddhet. Medarbetare från Uppsalahem, som är en stor fastighetsägare i området, har berättat om hur störningsuttryckningar till området är frekventa och att boende söker sig till andra områden så fort de kan. Våra kommunala verksamheter vittnar om att Bäcklösa kommit att bli ett socialt utsatt område, där få verkar trivas och där unga riskeras dras in i kriminalitet. Beskrivningarna är många av det misslyckande Bäcklösa blivit för Uppsalas stadsplanering. Men samtidigt som Bäcklösa är en misslyckad kommunal planering, är området en plats där många finner sin första bostad i Uppsala. Då hyrorna i området är höga, är det många som tvingas bo trångt. Det är barn som saknar eget sovrum och får sova i vardagsrum eller kök, det är flera bekanta som delar på en etta. Det är allt för många grannar som delar på samma lilla innergård och det är småbarn som inte har en stimulerande lekmiljö i sin närhet.

Orsakerna till den rådande situationen i Bäcklösa, är uppenbarligen bristande kommunal planering. Det är mycket angeläget att kommunen vänder på varenda sten för att se över hur Bäcklösa ska kunna få ett samband och integrering med de intilliggande områdena Ultuna, Sunnersta och Gottsunda, något som kräver omtag i delar av planerna för Södra Uppsala. Vi vill också att kommunen säkrar bostadsförsörjningen för alla invånare, genom att planera en större del rimligt prissatta bostäder. Uppsala kommun behöver säkra att våra nya invånare får en god start i kommunen, genom att korrigera tidigare mandatperioders missriktade beslut. Det gör vi genom att planera en kommun för alla, inte genom att stänga ute dem som har låginkomst eller saknar fet kontantinsats på banken.

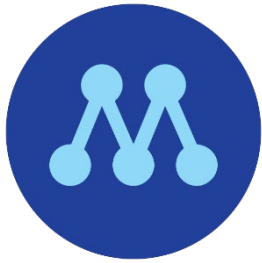

Med ovan redogörelse frågar jag därför kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Vad ämnar ni att göra för att säkra samtliga Bäcklösabors trygghet och utveckling?
- Hur avser ni agera för att säkerställa att de barn som idag lever i trångboddhet i Bäcklösa ska erbjudas goda boendevillkor?
- Nu när fattiga igen har stängts ute i och med återinförandet av inkomstkrav, hur kommer det att säkerställas att de med låga inkomster får tillgång till bostäder i kommunen?

Magne Björklund (v)

Interpellation: När införs centralrättade prov i Uppsalas skolor?

Idag rättar undervisande lärare sina egna elevers prov i skolan. Elevresultaten används därefter som en del i det årliga underlag som rektorn använder för att revidera lärarnas löner. Samtidigt noteras påtagliga skillnader mellan nationella provresultat och faktiska elevbetyg. Sammantaget framträder stora osäkerheter gällande elevernas faktiska kunskaper: Vad kan egentligen varje elev i varje enskilt ämne? Vilka resultat och vilka betyg kan vi lita på?

I början av mandatperioden yrkade Moderaterna på att centralrättade prov skulle införas i Uppsalas skolor våren 2019. Matematikämnet skulle vara först ut och därefter skulle ämne efter ämne beröras så att viktiga läroämnen kunde dras och eventuella anpassningar göras. Yrkandet avsågs av Socialdemokraterna, Liberalerna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, trots att centralrättade prov är den bästa metoden för att kunna kvalitetssäkra bedömningen av elevernas resultat i varje ämne och exempelvis redan tillämpas inom International Baccalaureate (IB). Som motivering gav (S), (L), (V) och (MP) att de hade ambitionen att införa centralrättade prov lite senare under mandatperioden.

Sedan dess har nämnda problem fortsatt och förtroendet för det nuvarande systemet prövades ytterligare under Coronapandemin då frånvaron av lärarnas undervisning gav höjda elevresultat. På vissa skolor talades det till och med om ett "betygslotteri". Uppsalaborna väntar fortfarande på Utbildningsnämndens policyslutsatser gällande lärarfrånvarons betydelse för höjda elevresultat. Har verkligen en ny modell för höjda elevresultat sett dagens ljus i Uppsala eller saknar Uppsala kontroll över bedömningen av elevernas kunskaper och färdigheter i varje ämne (IB-programmet undantaget)?

Mot denna bakgrund vill jag fråga utbildningsnämndens ordförande:

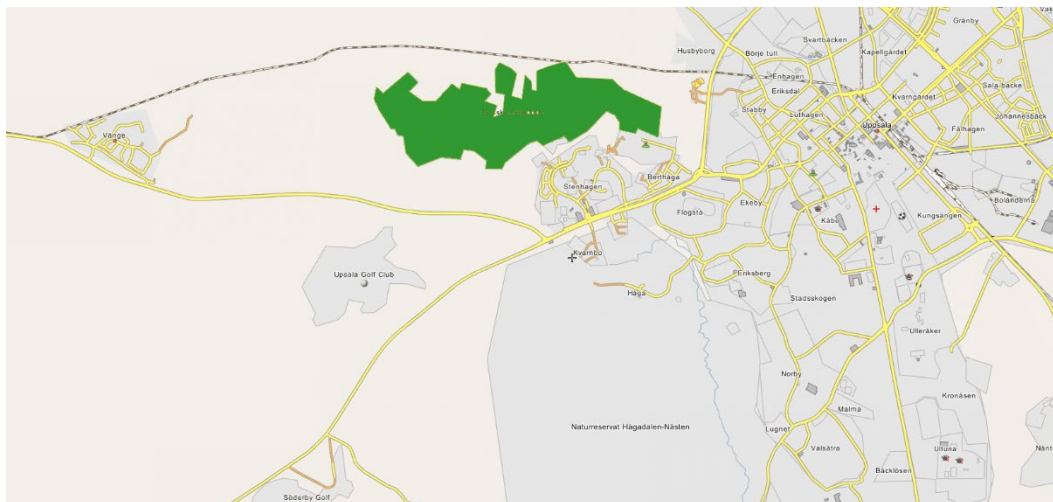
- Varför har vi inte infört centralrättade prov i Uppsala?

Uppsala den 14 december 2021

Christopher Lagerqvist

Kommunfullmäktigeledamot och gruppleddare (M), utbildningsnämnden

Interpellation om Svinskinnskogen som möjligt naturreservat

Kartbild där Svinskinnskogen är utmärkt i grönt, nordväst om Stenhammar.

En viktig del för att säkra en hållbar tillväxt av Uppsala är att utveckla fler stadsnära grönområden. I den parkplan som antogs 2013 gjordes en grundlig inventering av dessa, i syfte att gälla som planeringsunderlag för stadsutveckling och ekonomiska prioriteringar med en tidshorisont satt till 2030. För den nordvästra delen av staden pekades Stabbyskogen ut som särskilt värdefullt att bevara – något som nu också resulterat i att friluftsområdet omvandlas till ett kommunalt naturreservat. Men som parkplanen påpekar är Stabbyskogen ett mycket begränsat område, och marken där bedöms vara sliten.

I takt med att fler bostäder tillkommer i Börjetull och Rickomberga, är det för Centerpartiet tydligt att nordvästra staden behöver fler gröna oaser. Parkplanen lyfter av det skälet fram Svinskinnskogen, väster om Bärbyleden. Det rör sig dels om att säkerställa stråk till området, dels att utveckla och säkerställa det för rekreation. För boende i Berthåga och Stenhammar är Svinskinnskogen redan ett etablerat grönområde och nyttjas flitigt för promenader, träning och utflykter året runt.

Parkplanen slår fast att Svinskinnskogen har såväl höga skogliga naturvärden som många så kallade sociotopvärden. Den bedöms också ha stor potential för att utveckla naturstigar, leder och elljusspår. I ett större perspektiv kan även Svinskinnskogen ses som en viktig del i att värna en grön infrastruktur kring stadskärnan och ut mot Fiby urskog.

Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- Delar han bilden av att nordvästra staden behöver ökad tillgång till rekreationsområden, utöver att Stabbyskogen ombildas till naturreservat?
- Vilka initiativ finns planerade för att – i enlighet med Uppsala kommuns parkplan – utveckla Svinskinnskogen till ett kommunalt friluftsområde eller naturreservat?

Mattias Johansson (C)